

Ook lokale politici worden geïntimideerd en bedreigd vanwege de komst van het azc in Albergen.

Dat de Tubbergse raadsleden zich uitspraken over heftige intimidaties is verstandig: 'Laat het weten, blijf er niet mee rondlopen'. Burgemeester Anko Postma van Tubbergen werd bedreigd vanwege de komst van een azc in Albergen. Maar hij niet alleen, ook gemeenteraadsleden werden geïntimideerd. En dat accepteerden ze niet langer en doorbraken het stilzwijgen. Verstandig, aldus deskundige Hilde Westera. „Veel mensen houden het voor zich. Ze denken dat het erbij hoort.”

Loes Geerdink 25-04-24, 13:22

Door gezamenlijk naar buiten te treden over de bedreigingen en intimidaties gaf de Tubbergse gemeenteraad een duidelijk signaal af: hier is een grens overschreden. Een lovenswaardige stap, vindt Hilde Westera, de coördinator van het Ondersteuningsteam Weerbaar Bestuur (OTWB).

Hulp voor politieke ambtsdragers

Het OTWB is onder meer door de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid opgericht en biedt hulp aan politieke ambtsdragers die te maken hebben met intimidatie, bedreiging of geweld. „Het is belangrijk dat raadsleden elkaar ondersteunen en durven uit te spreken wat hen overkomt, zoals in Tubbergen”, zegt Westera.

‘Anders vinden ze mij misschien een doetje’

Zonder praten over intimidatie of bedreigingen kan er niets tegen worden gedaan. Toch merkt Westera maar al te vaak dat bestuurders of raadsleden niet uitspreken wat hen is overkomen. Westera: „Veel mensen houden het voor zich. Ze denken dat het erbij hoort. ‘Ik zeg er maar niks over, anders vinden ze mij misschien een doetje’.”

‘Vaak hoor je: Hier speelt dat niet’

Agressie of intimidatie is niet toelaatbaar, dat is de boodschap waarmee het OTWB door het land trekt om het onderwerp binnen gemeenten bespreekbaar te maken. Westera: „Vaak hoor je: ‘Hier speelt dat niet’. Totdat er eentje zegt: ‘Mij is wel eens iets overkomen’. Anderen herkennen dat dan. Ik maakte het een keer mee dat gemeenteraadsleden van elkaar niet wisten dat zij van dezelfde persoon brieven kregen. Daarom: laat het weten, zeker als je ergens mee zit. Blijf er niet mee rondlopen.”

De politie brengt een bezoekje

En wat te doen als er een dader wordt gevonden? Westera: „Er kan een zogenoemd stopgesprek volgen of er kan een brief worden gestuurd. Of de politie brengt een bezoekje.” Om te voorkomen dat raadsleden of bestuurders druk voelen om anders te handelen dan zij noodzakelijk vinden. Of om te voorkomen dat ze de handdoek in de ring gooien. Dat alles is een inbreuk op de democratie.

‘Een bedreiging moet bestraft worden’

„Het is helder, een bedreiging moet bestraft worden”, zegt Westera. „Maar er zijn veel gradaties van heftigheid. Je kunt je erdoor ongemakkelijk voelen, je kunt je geïntimideerd voelen of je kunt je onder druk gezet voelen. Elk individu ervaart dat anders, ook daarover moet een gesprek mogelijk zijn.”

‘Wat vind jij normaal?’

„Het is belangrijk dat je als college of als raad daarover in gesprek gaat: wat vind jij nou normaal? Vind je het normaal dat iemand bij jou aan de deur komt? De een vindt dat normaal: ‘Zo gaat dat bij

ons in de gemeente'. De ander vindt dat juist helemaal niet normaal." Westera hoopt dat op gemeenteniveau goed wordt geregistreerd welke incidenten er zijn geweest.

Meer lokale bestuurders maken melding van incidenten

Het OTWB bestaat sinds 2019. Westera merkt dat meer lokale bestuurders melding maken van incidenten. Ze vermoedt dat zowel het aantal voorvallen toeneemt als de bereidheid om deze te melden en ondersteuning te zoeken.

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Burgemeesters en wethouders kunnen via het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) om beveiligingsmaatregelen vragen, bijvoorbeeld voor hun woningen. Voor raadsleden is dat lastiger. Zij kunnen daar naar aanleiding van concrete voorvallen een beroep op doen. Wel adviseert het CCV raadsleden over veiligheidsmaatregelen die ze zelf kunnen nemen, bijvoorbeeld rond de eigen woning.

Veiligheidscijfers Overijssel in 2022

Bijna de helft (46 procent) van de Overijsselse politici (burgemeesters, wethouders, raadsleden, statenleden of waterschapsbestuurders) had in 2022 te maken met agressie of geweld van burgers. Daarvan sprak 11 procent over een ernstig tot zeer ernstig incident, 35 procent vond het minder ernstig. Verbale agressie komt het meest voor (43 procent).

'Hoort bij de functie'

Twee derde (64 procent) van de slachtoffers besprak het incident. Met de fractievoorzitter (42 procent), een collega-politicus (23 procent) of de burgemeester (21 procent). De reden voor de overige 36 procent om het niet te bespreken: ze vonden het incident niet ernstig genoeg (75 procent), 'hoort bij de functie' (18 procent), 'niet aan gedacht' (6 procent) en 'incident ter plekke opgelost' (6 procent).

Aangifte gedaan bij de politie

8 procent van de Overijsselse politici die te maken had met agressie of geweld deed aangifte bij de politie. Twee derde van de meest recente gevallen zijn niet geregistreerd. Bijna een kwart van de slachtoffers weet niet of dit is gebeurd. Een op de negen geeft aan dat het laatste incident is geregistreerd bij gemeente, provincie of waterschap.

Omgaan met sociale media

Het risico op agressie of geweld heeft bij de helft van de politici invloed op de manier waarop zij met sociale media omgaan. Deze cijfers komen uit de Monitor Integriteit en Veiligheid uit 2022. Daarvoor zijn 225 politieke ambtsdragers uit Overijssel geraadpleegd, waarvan 184 actief zijn in een gemeentebestuur, 21 bij een waterschap en 20 bij de provincie.